

GAD

25.03.2019

0161

Postadres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Gemeente Alblasserdam
t.a.v. college van burgemeester en wethouders
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam

Regionaal Archief Dordrecht
Hof 6
3311XG
DORDRECHT

T 078 770 53 27

www.regionaalarchiefdordrecht.nl

Contactpersoon

R. Lassche
T 06 5198 3344
E r.lassche@dordrecht.nl

Datum 20-03-2019
Ons kenmerk 2190987
Uw kenmerk
Bijlage(n) Jaarverslag over 2018
Betreft Jaarverslag van de gemeentearchivaris over 2018

Geacht college,

Bijgaand zend ik u het verslag van de gemeentearchivaris inzake de toestand van de informatiehuishouding conform de regel gesteld in de Archiefverordening van de gemeente Alblasserdam.

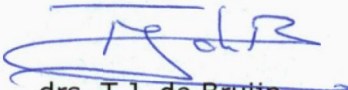
U wordt in het kader van het horizontale toezicht geacht dit verslag mee te delen aan de gemeenteraad en Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Mocht uw college naar aanleiding van dit verslag nog vragen hebben, ben ik bereid een mondelinge toelichting te geven.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De gemeentearchivaris van Alblasserdam,

drs. T.J. de Bruijn.

**Verslag van de gemeentearchivaris betreffende de toestand
van de informatiehuishouding in de gemeente Alblasserdam
over 2018**

Uitgevoerd door de gemeentelijke archiefinspectie Dordrecht

**R. Lassche BMIC,
gemeentelijk archiefinspecteur**

In opdracht van de gemeentearchivaris van Alblasserdam,

drs. T.J. de Bruijn

**Regionaal Archief Dordrecht
maart 2019**

Inleiding

Conform artikel 8 van de Archiefverordening van de gemeente Alblasserdam brengt de gemeentearchivaris verslag uit omtrent de uitoefening van het toezicht op de informatiehuishouding aan het college van burgemeester en wethouders.¹ Het college dient hieromtrent op zijn beurt verantwoording af te leggen aan de raad.

Het verslag is gebaseerd op de Key Performance Indicators (KPI's) opgesteld door de VNG². Hierin worden tien indicatoren benoemd op grond waarvan de kwaliteit van de informatiehuishouding van een organisatie kan worden geanalyseerd. Alle aspecten die aan de orde worden gesteld in de KPI's zijn ontleend aan op nationaal niveau geldende wet- en regelgeving. Op 30 november 2018 is deze vragenlijst ingevuld en mondeling toegelicht in een gesprek waarbij aanwezig waren vertegenwoordigers van SCD-DIV, de heren L. Scheuneman en R. Lassche, beide archiefinspекteur in dienst van het Regionaal Archief Dordrecht.

De ingevulde lijst is als bijlage meegezonden en vormt, naast observaties van de archiefinspекteur, de basis van dit verslag. Bij het samenstellen van het verslag is nauw samengewerkt met E.G. Bomas-Wolbersen van SCD-DIV.

Aanbevelingen en verbeterpunten 2016 en 2017

Aanbevelingen en verbeterpunten

Sommige aanbevelingen hebben betrekking op specifieke zaken die in de gemeente zelf spelen, andere hebben betrekking op algemene zaken die bij het SCD spelen. Dit onderscheid is bij het desbetreffende KPI-nummer aangemerkt met de letter A (Algemeen) of S (Specifiek).

- (Overgenomen uit het verslag van 2017) De door SCD-DIV inmiddels vanuit Mozaiek gevormde analoge dossiers moeten worden gecompleteerd met het archiefmateriaal dat is opgeslagen op (lokale) informatiedragers, zoals servers, harde schijven en persoonlijke dan wel functionele e-mailboxen (KPI 3-A).

Stand van zaken

In het jaarverslag over 2016 werd gemeld dat niet al het te bewaren archiefmateriaal in analoge vorm is opgenomen in fysieke dossiers. In Mozaiek staan veel uploads en ook op de afdelingsschijven en persoonlijke mailboxen staat veel archiefwaardig materiaal. Deze constatering heeft er niet toe geleid dat er meer archiefmateriaal is aangeboden bij SCD-DIV. De zorgdrager is zelf verantwoordelijk voor de compleetheid van zijn dossiers, maar er is een te grote vrijblijvendheid om archiefbescheiden ter archivering aan te bieden. SCD-DIV heeft in 2018 het een inventariserend vooronderzoek gedaan. Hieruit is gebleken dat de bovenbeschreven hypothese juist is. In 2019 wordt een plan gemaakt op basis waarvan de dossiers gecompleteerd kunnen worden.

- (Overgenomen uit het verslag van 2017) Er dient een representatieve vernietigingslijst gegenereerd te worden vanuit Mozaiek, waarmee een gerichte vernietiging van de documenten die zijn opgenomen in de numerieke reeksen ten uitvoer gebracht kan worden (KPI 5-A).

Stand van zaken

In 2018 zijn pogingen gedaan om een representatieve vernietigingslijst te genereren. Er is inmiddels overeenstemming tussen SCD-DIV en de archiefinspectie over de te tonen gegevens in de lijst. SCD-DIV zal in 2019 de eerste lijst uit Mozaiek van 2008 genereren en deze voorleggen aan de organisaties en archiefinspectie waarna eventueel tot vernietiging kan worden overgegaan.

¹ Archiefverordening Alblasserdam 15 mei 2014, artikel 8.

² Zie ledenbrief VNG betreffende horizontale verantwoording gemeentelijke archiefketen d.d.21-06-2011.

- Voltooi de werkzaamheden die nodig zijn om de Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer te kunnen actualiseren. (KPI 1-A)

Stand van zaken

De Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer zijn nog niet vastgesteld. De belangrijkste reden hiervoor is het nog niet operationeel zijn van het strategisch informatieoverleg.

- Er dient een strategisch informatieoverleg (SIO) ingesteld te worden (KPI 2-A).

Stand van zaken

Hiertoe is door de gemeentearchivaris nog geen initiatief genomen.

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alblasterdam heeft de handboeken vastgesteld. De vervangingsbesluiten dienen overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht bekend te worden gemaakt, eerder kunnen zij niet in werking treden (KPI 2-A).

Stand van zaken

De handboeken zijn bekend gemaakt.

- Het KZA-project dient voorgezet te worden, zodat volledig digitaal werken en archiveren mogelijk wordt gemaakt (KPI 3-A).

Stand van zaken

Eind 2018 staan er 292 processen in InProces live. In 2019 wordt verder gegaan met de uitrol. De maand januari zal worden gebruikt om enkele functionaliteiten door te ontwikkelen.

- Er moeten maatregelen getroffen worden waarmee gewaarborgd wordt dat de online content voor externe communicatie via de website permanent bewaard blijft (websitearchivering) (KPI 4-A).

Stand van zaken

Alblasterdam heeft met Archiefweb een contract voor 1 jaar afgesloten ten behoeve van de archivering van haar website.

- De persoonskaarten die in 2017 op orde zijn gebracht, dienen overgebracht te worden naar de archiefbewaarplaats (KPI 6-S).

Stand van zaken

Op 2 maart 2018 zijn de persoonskaarten in goede, geordende en toegankelijke staat verklaard en (wederom) ondergebracht in de archiefbewaarplaats.

- Het college dient het calamiteitenplan voor de archiefruimte te Zwijndrecht te onderschrijven.

Stand van zaken

Het college heeft op 27 maart 2018 het calamiteitenplan archiefruimte Zwijndrecht voor het archief van de gemeente Alblasterdam vastgesteld.

Aanbevelingen 2018

- Besteed zoveel aandacht als nodig aan de bewustwording onder de medewerkers van de veranderende manier van werken als gevolg van de implementatie van het Klant-, Zaak- en Archiefsysteem om een zo breed mogelijk draagvlak voor het gebruiken van het systeem te creëren (KPI-2-A).
- Het project waarbij door Vector-Eyes de collectie calque-tekeningen beter wordt ontsloten, moet in 2019 worden afgerond (KPI 6-S).
- Het is voor het college van belang om te weten dat de archiefbescheiden van de afdeling burgerzaken worden bewaard in een archiefruimte die niet aan alle eisen voldoet. De archiefinspectie gedooft deze ruimte. (KPI 7-S).

1. Lokale regelgeving

(Overgenomen uit het verslag van 2017) De gemeente beschikt over een actuele archiefverordening en een besluit informatiebeheer. Deze documenten zijn op 16 december 2014 aangepast en vastgesteld door de raad en het college van burgemeester en wethouders van Alblasserdam. Voorts is de verordening meegedeeld aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Naast bovengenoemde verordening en besluit is het beleidsdocument *Beheerregels informatie- en archiefbeheer* vastgesteld op 30 oktober 2014 door het Overleg Netwerksecretarissen Drechtsteden. Dit document is behalve voor de gemeente Alblasserdam ook geldig voor de overige zes Drechtsteden en de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden.

De VNG heeft een nieuw model archiefverordening en beheerregeling informatiebeheer opgesteld. Deze modellen zijn ontwikkeld om de juridische kwaliteit te verhogen en zijn aangepast aan de gewijzigde wet- en regelgeving. SCD-DIV heeft in 2017 de huidige Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer aangepast op basis van de nieuwe modellen en afgestemd met de archiefinspectie.

In het nieuwe model van de archiefverordening wordt onder meer beschreven hoe het strategisch informatieoverleg (SIO) wordt ingericht en wat de taken zijn. Zodra het SIO is ingericht kunnen de Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer ter vaststelling aan respectievelijk de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders worden voorgelegd³.

2. Interne kwaliteitszorg en toezicht

Algemeen

Omdat Alblasserdam de informatiebeheertaak heeft uitbesteed aan het Servicecentrum Drechtsteden, heeft de archiefinspectie zich in haar toezichthoudende rol vooral gericht op die organisatie. Gedurende het jaar 2018 is er wederom een intensief en constructief contact geweest tussen de archiefinspectie en de medewerkers van de afdeling SCD-DIV. De archiefinspectie is nauw betrokken bij de ontwikkelingen rond het nieuwe Klant-, Zaak- en Archiefsysteem InProces. Dit systeem vervangt het Klant-, Zaak- en Archiefsysteem Green Valley dat eerder was aangeschaft. Het Green Valley systeem behelst 8 zaaktypen van Burgerzaken en alle personeelsdossiers. Op deze dossiers is vervanging toegepast zoals in de vorig jaar vastgestelde handboeken is beschreven en vastgesteld en bekend gemaakt door de gemeente Alblasserdam.

KZA

Medio 2018 is het sinds december 2017 gestagneerde KZA-project voortgezet. Een verandering in het hernieuwde project is de vervanging van het archiefsysteem Alfresco door InProces. Ten

---

³ Zie Mozaiek znr. 1892357.

behoefte van een versnelde implementatie is bij de uitrol gekozen voor een andere strategie met generieke oplossingen, waarbij processen gestaag in InProces worden ingericht. De strakke planning in het KZA-project en het daarmee gepaard gaande hoge tempo waarmee de uitrol plaatsvindt, heeft tot gevolg dat er weinig tijd is voor de medewerkers om het systeem te leren kennen. Het is van groot belang dat de aansluiting en communicatie tussen het KZA-projectuitvoering en de gebruikers verbetert. Het creëren, onderhouden en vergroten van de bewustwording bij de ambtenaren van de gemeente Alblasterdam is essentieel voor het slagen van het KZA.

Berisping

In maart 2018 werd in de studiezaal van het Regionaal Archief Dordrecht vastgesteld dat de door de gemeente geleende dossiers uit het overgebrachte secretariaearchief niet altijd ordentelijk werden terugbezorgd. Op 16 maart zijn de daarvoor verantwoordelijke functionarissen aangeschreven door de archiefinspectie. Er zijn daarna geen klachten meer voorgekomen vanuit de studiezaal.⁴

Strategisch informatie overleg (SIO)

Het SIO is conform de toelichting op het in 2012 gewijzigde Archiefbesluit 1995 een wettelijk verplicht overlegorgaan voor het ontwerpen van een zogenoemde selectielijst. De gemeente heeft dit echter gemandateerd aan de VNG, waardoor de wettelijke verplichting van een lokale SIO ontbreekt. Gelet op het belang van de kwaliteit en het functioneren van de informatiehuishouding is een ketengerichte belangenafweging op dit terrein echter van essentieel belang. De inrichting van een SIO op korte termijn is daarom gewenst. Aangezien de meest relevante kennis en expertise bij het SCD is ondergebracht, verdient een SIO op Drechtstedenniveau de voorkeur. De gemeentearchivaris zal in het voorjaar van 2019 met een voorstel hiertoe komen.

3. Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden

In het kader van de onder punt 2 van dit verslag beschreven aanschaf van het Klant-, Zaak- en Archiefsysteem van Green Valley en het DMS van Alfresco, is door SCD-DIV in 2016 de applicatie I-Navigator aangeschaft. Vanaf het eerste kwartaal van 2018 zijn Alfresco en Green Valley vervangen door het zaakstelsel en DMS van InProces. Dit zaakstelsel heeft als basis de I-Navigator. Hierdoor worden alle standaarden automatisch overgenomen in het zaakstelsel. Per werkproces is hiermee de ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid van digitale archiefbescheiden gewaarborgd. Er is nu een derde van de standaard werkprocessen binnen de Drechteden uitgerold. De uitrol van de overige werkprocessen wordt in 2019 verwacht.

Erfenis 'Mozaiek archieven'

Het jarenlang werken met een archiveringssysteem dat op functionaliteiten en inrichting tekort schoot, heeft geleid tot grote achterstanden in het ordenen en toegankelijk maken van het analoge te bewaren archief. SCD-DIV heeft inmiddels een project ten uitvoer gebracht waarbij alle te bewaren documenten fysiek zijn getraceerd die in de loop van de jaren in Mozaiek zijn opgenomen. Van die documenten zijn inhoudelijk samenhangende analoge dossiers gevormd. Deze dossiers zijn echter vaak niet compleet.

Het is voor de zorgdrager in dat kader van belang zich te realiseren dat bij lange na niet al het te bewaren archiefmateriaal is opgenomen in Mozaiek. Ook op lokale afdelingsschijven en in persoonlijke mailboxen zijn de afgelopen jaren veel archiefwaardige informatieobjecten geplaatst die in analoge vorm in een fysiek dossier terecht moeten komen. Omdat de zorgdrager verplicht is complete analoge dossiers op termijn over te brengen naar de archiefbewaarplaats, is het van belang dat er met terugwerkende kracht dossiers worden gevormd die worden gecompleteerd vanuit de digitale opslagmedia die naast Mozaiek in gebruik zijn en zijn geweest.

---

⁴ Zie Mozaiek Znr. 2048425.

4. Digitale archiefbescheiden

In het metadatamodel zijn eisen vastgesteld, voorzieningen getroffen en aanvullende gegevens ontworpen. Deze worden geïmplementeerd bij de uitrol van de zaaktypen van het KZA InProces. Eind 2018 waren er 292 processen live waarbij de eisen zijn geïmplementeerd.

In het eerste kwartaal van 2018 zou een audit plaatsvinden, waarbij onder andere onderzocht zou worden in hoeverre het metadatamodel voldoet aan de gestelde eisen. Deze is niet doorgegaan omdat het KZA (Green Valley) niet meer is uitgerold. Zodra alle werkprocessen in het nieuwe KZA-systeem InProces zijn geïmplementeerd, zal een (interne) audit in samenspraak met SCD-DIV door de archiefinspectie worden uitgevoerd.

Websitearchivering

Op 1 januari 2017 is met terugwerkende kracht de nieuwe VNG-selectielijst voor gemeenten van kracht geworden⁵. Onder procesnummer 20.1.2 wordt het permanent bewaren van online content ten behoeve van externe communicatie (website) verplicht gesteld. De gemeente Alblasserdam voldoet inmiddels aan die verplichting.

5. Vernietiging

Onderstaande tabel geeft de stand van zaken rond de vernietiging van archiefbescheiden weer. Gelet op de Archiefwet 1995, artikel 3, dient de gemeentelijke overheid zorg te dragen voor een tijdige vernietiging van archiefbescheiden. De gemeente voldoet aan deze eis.

Mozaiek Zaaknum- mer	Aanvraag machtiging	Machtiging verleend	Procesver- baal vernietiging	Archiefblok	Vernietigingsjaar
2188449	31-10-2018	07-11-2018	28-12-18	Alblasserdam	2018

Achterstanden vernietiging 'Mozaiek archieven'

Zoals reeds vermeld in het verslag over 2017 is er een achterstand in het vernietigen van archiefbescheiden die zijn opgenomen in de numerieke reeksen die beheerd worden bij het SCD. Vooralsnog heeft er geen vernietiging plaatsgevonden.

6. Overbrenging van archiefbescheiden naar de openbare archiefbewaarplaats

Op 6 maart 2017 heeft de overbrenging van een collectie persoonskaarten plaatsgevonden. Omdat na de overbrenging bleek dat de toegankelijkheid van het archiefbestand onvoldoende was, zijn de kaarten op 8 mei 2017 teruggehaald door de gemeente Alblasserdam. Gedurende de daarop volgende maanden is het bestand door Alblasserdam op orde gebracht. Op 2 maart 2018 is het bestand door de archiefinspectie in goede, geordende en toegankelijke staat verklaard en opnieuw ondergebracht in de archiefbewaarplaats.⁶

Op 25 juni en 9 juni 2018 zijn diverse (losse) archivalia overgebracht naar de archiefbewaarplaats. Daaronder bevonden zich ook een 15-tal dozen met calque-tekeningen. Met betrekking tot deze tekeningen is de gemeente op 7 maart 2018 door de archiefinspectie in kennis gesteld dat de ontsluiting ervan onvoldoende is. Inmiddels heeft de gemeente Vector-Eyes opdracht gegeven de ontsluiting te verbeteren.

⁵ Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2017, vastgesteld in de Staatscourant 38013, 6 Juli 2017.

⁶ Zie Mozaiek Znr: 1799019.

7. Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots

Archiefruimte

De gemeente heeft haar archiefruimte ontruimd en een deel van haar archiefbescheiden ondergebracht in de goedgekeurde archiefruimte van de gemeente Zwijndrecht. Ook is een deel ondergebracht in de archiefruimte S07 van de gemeente Dordrecht. Tijdens de inspectie van de betreffende ruimte bleek dat deze niet voldoet aan de gestelde eisen. Hierover heeft de archiefinspectie op 23 april 2018 verslag uitgebracht aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dordrecht. Inmiddels zijn door het SCD de nodige verbeteringen aangebracht in de ruimte. Omdat er echter nog geen gereedmelding is binnengekomen bij de archiefinspectie, heeft er nog geen eindinspectie plaatsgevonden.

8. Ter beschikkingstelling van naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden

De archiefbescheiden opgemaakt en ontvangen door de gemeente Alblisserdam die conform de Archiefwet 1995 zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats zijn toegankelijk en beschikbaar voor het publiek. De archiefinventarissen zijn beschikbaar via de website van het Regionaal Archief Dordrecht. De archiefbescheiden kunnen kosteloos fysiek in de studiezaal worden geraadpleegd voor zover er geen openbaarheidsbeperkingen zijn opgenomen. Zie voor meer details het verslag van de gemeentearchivaris (zie verder bijlage 1).

9. Rampen, calamiteiten en veiligheid

Er is een calamiteitenplan opgesteld in 2014 door SCD-DIV dat door het college van burgemeester en wethouders is vastgesteld op 5 december 2014. Dit calamiteitenplan is echter niet meer relevant, aangezien Alblisserdam haar archiefbescheiden heeft verplaatst naar de archiefruimte van de gemeente Zwijndrecht (zie hiervoor punt 7 van dit verslag.)

10. Middelen en mensen

De DIV-werkzaamheden zijn door de gemeente Alblisserdam uitbesteed aan het SCD. De gemeente heeft geen eigen DIV-medewerkers in dienst. Er is bij het SCD 26,11 fte formatieruimte voor deze vakafdeling beschikbaar. In 2018 is naar situationele behoefte invulling gegeven aan de formatie.

Functie	fte
Teamleider	1
Beleidsadviseur	1,5
Informatieadviseur	7
Senior medewerker kwaliteit	1
Medewerker kwaliteit	1
Recordmanager	2
Medewerker digitaal archiefbeheer	2
Medewerker fysiek archiefbeheer	3
Senior medewerker digitaliseren en post	4,35
Medewerker digitaliseren en post	3,26
Totaal	26,11

Verslag aldus vastgesteld door de gemeentearchivaris van Alblisserdam,

Dordrecht, 21-3-2019.

drs. T.J. de Bruijn.

BIJLAGE 1.

Jaarverslag van het Regionaal Archief Dordrecht

over het jaar 2018

door drs. T.J. (Teun) de Bruijn, gemeentearchivaris

januari 2019

ONDERDEEL VAN DORDRECHTS MUSEUM

Inleiding

Op grond van de Archiefverordening is de gemeentearchivaris verplicht om het College van Burgemeester en Wethouders jaarlijks verslag te doen van het beheer van de archiefbewaarplaats en de daarnaar overgebrachte archieven. Sinds 2017 is deze verantwoording in een afzonderlijk jaarverslag van het Regionaal Archief Dordrecht opgenomen. Dit jaarverslag wordt tevens als bijlage aan het verslag van de gemeentearchivaris omtrent het toezicht op de gemeentelijke informatiehuishouding toegevoegd.

1. Algemeen

Ook in 2018 heeft de uitvoering van de Auteurswet en daarmee het digitaal beschikbaar stellen van beeld en informatie via het internet weer uitgebreid op de agenda van het Nederlandse archiefwezen gestaan. De verwachting dat er in het afgelopen jaar forse stappen op dit terrein gezet zouden worden, is helaas niet bewaarheid. Een eenduidige uitleg van wat de wet- en regelgeving nu exact toestaat, bestaat er nog steeds niet. Daarnaast is er veel tijd en aandacht besteed aan de gevolgen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming die in mei 2018 van kracht is geworden. De gehele collectie is doorgelopen om te bezien of we aan de strenge eisen op het gebied van de privacybescherming kunnen voldoen.

Er zijn in 2018 twee vergaderingen belegd met de Klankbordgroep, waarin het Regionaal Archief Dordrecht in gesprek gaat met vertegenwoordigers van een aantal gebruikersgroepen van het archief. De bijeenkomsten worden vooral gebruikt voor een onderlinge uitwisseling van informatie over activiteiten en het bespreken van verbeterpunten aan de website en de studiezaal.

In april is papierrestaurator M.J.M. (Machteld) van der Feltz na bijna 15 jaar met pensioen gegaan. Zij is de afgelopen jaren vooral bezig geweest met het restaureren en opnieuw opzetten van de charters, zodat deze op een verantwoorde wijze gedigitaliseerd, geraadpleegd en bewaard kunnen worden. Het is haar op de valreep gelukt om dit project af te ronden.

Het Regionaal Archief Dordrecht heeft ook in 2018 weer actief deelgenomen aan de landelijke expertgroep Websitearchivering. In dit gremium proberen archivariissen en bibliothecarissen niet alleen hun vakinhoudelijke krachten te bundelen maar ook inzichtelijk te maken welke instellingen bezig zijn met de archivering van welke websites. Het nationaal register van gearchiveerde websites is een van de eerste concrete producten die de expertgroep heeft opgeleverd. Daarnaast houdt de groep zich bezig met het beantwoorden van complexe vraagstukken die zich bij de participerende organisaties aandienen, zoals het auteursrecht en de privacybescherming. De expertgroep is tevens de centrale gesprekspartner voor de leveranciers van de benodigde software voor websitearchivering.

2. Archiefinspectie en advisering

In 2018 zijn de archiefinspecteurs vele malen om advies gevraagd, zoals over de invoering van een Klant-, Zaak- en Archiefsysteem in de Drechtsteden, hoe de archieven in een goede, geordende en toegankelijke staat moeten worden overgebracht, de digitalisering van archiefbestanden en de gevolgen van de gemeentelijke herindeling in de Hoeksche en Alblasserwaard voor het archiefbeheer. Daarnaast zijn er onder andere integrale inspecties uitgevoerd bij de Dienst Gezondheid en Jeugd en facetinspecties bij de gemeentelijke griffies en in de archiefruimten.

Het Regionaal Archief Dordrecht heeft na een gedegen onderzoek besloten om gelet op de kennis, efficiëntie en kosten nauw met het Stadsarchief Rotterdam te gaan samenwerken met de ontwikkeling van een e-depot. In het voorjaar van 2018 is er door de beide gemeentearchivariissen een intentieverklaring ondertekend om de aansluiting daadwerkelijk vorm te gaan geven. In het najaar heeft het Stadsarchief Rotterdam een eerste

workshop gegeven over wat het inrichten van een e-depot betekent voor onze organisatie en de medewerkers.

3. Acquisitie

In 2018 is de collectie van het Regionaal Archief Dordrecht met ongeveer 250 strekkende meter gegroeid. Het betreft zowel overheids- als particuliere archieven uit Dordrecht en de regiogemeenten, waarmee een dienstverleningsovereenkomst is gesloten. Daarnaast zijn ook de Beeldcollectie, de Archiefbibliotheek, de Collecties Bewegend Beeld en Geluid en de Collectie Realia met een aantal omvangrijke collecties en objecten aangevuld. De belangrijkste aanwinsten worden hieronder vermeld.

Aanwinsten aan archieven

Gemeente Graafstroom, 1986 – 2013 (archieff 1266)

Gemeente Liesveld, 1986 – 2012 (archieff 1267)

Collectie van bouwvergunningen van de Gemeente Klaaswaal (archieff 1289)

Collectie van bouwvergunningen van de Gemeente Numansdorp (archieff 1290)

Collectie van bouwvergunningen van de Gemeente Cromstrijen (archieff 1291)

Collectie van reguliere bouwvergunningen van de Gemeente Cromstrijen (archieff 1292)

Collectie van bouwvergunningen van de Gemeente Cromstrijen (meldingen en lichte werken) (archieff 1293)

Collectie van Hinderwetvergunningen van de Gemeente Cromstrijen (archieff 1294)

Nederlandse Hervormde Gemeente van Giessendam-Neder-Hardinxveld (archieff 1302)

Onderlinge Reisvereniging 'Krispijn' (archieff 1304)

Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs te Sliedrecht (archieff 1305)

Collectie van bouwtechnische en planologische kaarten van de Gemeente Zwijndrecht (archieff 1306)

Stichting 'Programmaraad voor de Kabel' te Hendrik-Ido-Ambacht (archieff 1308)

Stichting 'Houdt Dubbelsteyn groen' en haar rechtsopvolgers (archieff 1309)

Vereniging 'Vrienden van Museum De Rietgors' te Papendrecht (archieff 1310)

Werkgroepen Kunstzinnige Vorming en Openbaar Onderwijs van de Gemeente Sliedrecht (archieff 1312)

Vereniging van Kerkvoogdijen in de Nederlandse Hervormde Kerk (archieff 1314)

Stichting 'Vrienden van het Dordrechts Museum' (archieff 1315)

Collectie van bescheiden met betrekking tot de Stadswachten (archieff 1321)

Landelijk Verband van Commissies van Beheer in de Gereformeerde Kerken in Nederland (archieff 1322)

Omvangrijke aanvullingen van de Beeldcollectie

Fotocollectie van de Gemeente Papendrecht

Omvangrijke aanvullingen van de Archiefbibliotheek

Nieuwe publicaties betreffende Dordrecht en de regio Zuid-Holland Zuid

Omvangrijke aanvullingen van de Collecties Bewegend Beeld en Geluid

Collectie Bos (jaren 30)

Collectie L. van Stigt (begin jaren 60)

Collectie Van der Vorm (eind jaren 60)

Collectie Eiland Tiengemeten

Omvangrijke aanvullingen van de Collectie Realia

Collectie objecten van de Gemeente Binnenmaas

Collectie objecten van de Biscuit- en Chocoladefabriek Victoria

4. Toegankelijkheid

In 2018 is een groot aantal aanvullingen op archieven beschreven en daarmee toegankelijk gemaakt via de website. Daarnaast is een aantal kleine archieven geïnventariseerd en zijn overheidsarchieven in een geordende en toegankelijke staat, dus met een inventaris overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

Zo zijn er inventarissen gemaakt op:

Doopsgezinde Gemeente van Dordrecht (archief 109)

Commissie van bestuur over de inrichting tot het examineren van varenslieden te Dordrecht (archief 145)

Vereniging tot instandhouding van een Openbare Leeszaal en Bibliotheek en haar rechtsopvolger (archief 185)

Partij van de Arbeid, Afdeling Dordrecht (archief 441)

Collectie van aantekeningen van C.J.P. Lips met betrekking tot de geschiedenis van Dordrecht, Sliedrecht en andere gemeenten in de regio (archief 565)

Collectie van bescheiden met betrekking tot het Architectenbureau T. van Halewijn (archief 579)

Scheepvaartonderneming J.L. Bloemen te Zwijndrecht (archief 1227)

Buurt- en Speeltuinenvereniging 'Victorie' (archief 1240)

Gemeente Graafstroom, 1986 – 2013 (archief 1266)

Gemeente Liesveld, 1986 – 2012 (archief 1267)

Algemeen Nederlandse Vrouwenvereniging 'Tesselschade-Arbeid Adelt', Afdeling Dordrecht (archief 1281)

Collectie van bouwvergunningen van de Gemeente Klaaswaal (archief 1289)

Collectie van bouwvergunningen van de Gemeente Numansdorp (archief 1290)

Onderlinge Reisvereniging 'Krispijn' (archief 1304)

Stichting 'Programmaraad voor de Kabel' te Hendrik-Ido-Ambacht (archief 1308)

Stichting 'Houdt Dubbelsteyn groen' en haar rechtsopvolgers (archief 1309)

Vereniging 'Vrienden van Museum De Rietgors' te Papendrecht (archief 1310)

Werkgroepen Kunstzinnige Vorming en Openbaar Onderwijs van de Gemeente Sliedrecht (archief 1312)

Vereniging van Kerkvoogdijen in de Nederlandse Hervormde Kerk (archief 1314)

Collectie van bescheiden met betrekking tot de Stadswachten (archief 1321)

Landelijk Verband van Commissies van Beheer in de Gereformeerde Kerken in Nederland (archief 1322)

Met inzet van vrijwilligers en de commentaren van bezoekers van de Beeldbank zijn weer vele afbeeldingen beschreven en daarmee beter toegankelijk gemaakt. Daarnaast is er een aantal digitale collecties aan de Beeldbank toegevoegd, waardoor er nu ongeveer 175.000 foto's, prenten, kaarten, negatieven etc. gratis te raadplegen en te downloaden zijn.

Een grote groep vrijwilligers is doorgestaan met het nader ontsluiten van de burgerlijke stand en de notariële akten van Dordrecht. Het indiceren van de overlijdensakten is in 2018 afgerond. Daarnaast is er een begin gemaakt met het indiceren van de gezinskaarten. Een van de vrijwilligers is actief op het gebied van institutioneel onderzoek. Deze gegevens, waardoor de geschiedenis van een instelling duidelijk wordt, worden aan de archieftoegangen gekoppeld.

5. Restauratie en conservering

Op het restauratieatelier aan de Vest is een groep vrijwilligers doorgestaan met het conserveren en herverpakken van archieven in zuurvrije omslagen en dozen. Daarnaast is de papierrestaurator bezig met het restaureren en opnieuw opzetten van de Gemeentelijke Prentverzameling. Het gaat hierbij met name om de grootformaat tekeningen, prenten en aquarellen.

De restauratie van de in 2014 herontdekte 'reuzenkaart' die een beeld geeft van de Zuid-Hollandse of Groote Waard voor de Sint Elisabethsvloed is afgerond. Vanwege de omvang van het object is de restauratie uitgevoerd door Art Conservation te Vlaardingen.

In 2018 is er een restauratieplan voor alle papieren objecten in de Collectie Dordrecht opgesteld. De papierrestaurator is tevens ingezet bij de inrichting van enkele tentoonstellingen in het Dordrechts Museum, Huis Van Gijn en Het Hof van Nederland en het gereed maken van objecten voor (internationale) uitleningen.

6. Archiefbewaarplaats

In 2018 is gestart met de gedeeltelijke herinrichting van het Stadsdepot. Door de overbrenging van overheidsarchieven die ouder zijn dan twintig jaar was er in de archiefdepots een tekort aan ruimte ontstaan. Met de extra ruimte en nieuwe stellingen is de verwachting dat we tot 2025 vooruit kunnen. Ook de museale en archeologische depots zijn in de plannen meegenomen, evenals een verbetering van de collectieregistratie.

7. Studiezaal en dienstverlening

In Het Hof van Nederland is ook de studiezaal van het Regionaal Archief Dordrecht gehuisvest. Uit de bezoekaantallen blijkt dat belangstellenden in de geschiedenis van Dordrecht en de regio de studiezaal en website goed weten te vinden. Daarnaast worden er per maand gemiddeld 250 vragen die per mail of telefonisch binnenkomen door de studiezaalmedewerkers afgehandeld.

Alle archiefinventarissen zijn beschikbaar via de website van het Regionaal Archief Dordrecht. De archiefbescheiden kunnen kosteloos fysiek worden geraadpleegd in de studiezaal. De digitale afbeeldingen zijn sinds eind 2015 via de website van het Regionaal Archief Dordrecht gratis te raadplegen en te downloaden.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de bezoekcijfers van het Regionaal Archief Dordrecht in 2018 in vergelijking met die van 2015 - 2017.

Bezoekcijfers van de studiezaal

	Bezoeken
2015	2.390
2016	2.825
2017	2.713
2018	2.798

	Aangevraagde stukken
2016	10.433
2017	8.891
2018	8.835

Bezoekcijfers van het Regionaal Archief Dordrecht via archieven.nl

	Zoekacties	Paginaweergaves
2015	693.044	3.812.325
2016	927.478	7.516.801
2017	870.063	4.576.039
2018	888.971	4.185.074

Bezoekcijfers van de Beeldbank

	Bezoeken	Paginaweergaves
2015	197.596	3.367.237
2016	100.853	1.859.086
2017	99.339	2.507.169
2018	136.885	3.851.437

8. Website

In 2018 is in samenwerking met de Dordtse Academie en de Vereniging 'Oud-Dordrecht' weer een groot aantal lemmata aan het Dordts Biografisch Woordenboek toegevoegd. Daarnaast zijn er via de sociale media, waaronder Facebook, geregeld korte verhalen en wetenswaardigheden gepubliceerd.

De virtuele tentoonstelling over 175 jaar Dordrechts Museum is afgerond en onder de rubriek Verborgen verhalen te bekijken. Tevens is er een start gemaakt met een nieuwe virtuele tentoonstelling over Verstild Dordrecht.

9. Tentoonstellingen, publicaties en educatie

Er is tien keer op de eerste zaterdag van de maand door een archiefmedewerker in het Hof een Archief-wijzer gegeven, waarin in één à twee uur afwisselende onderwerpen, zoals oud schrift, familiegeschiedenis, restauratie, kerkarchieven, digitaal archiveren, bedrijfsarchieven en fotografie aan de orde zijn gekomen. De middagen zijn door gemiddeld tien belangstellenden bezocht. Op elke eerste donderdag van de maand vindt op de studiezaal de workshop 'Zoeken in het archief' plaats. Archiefonderzoekers kunnen hier met hun onderzoeksvragen terecht.

Elk kwartaal is er op de zolder van het Hof een filmvoorstelling georganiseerd. De vier thema's van dit jaar waren lente, zomer, herfst en winter. De belangstelling voor de voorstellingen was groot.

Op 16 juni is er een Open Archiefdag georganiseerd. Medewerkers vertelden in korte lezingen onder andere iets over hoe onderzoek verricht kan worden naar familiegeschiedenis, de ontwikkeling van het Hof en de rechtspraak in de achttiende eeuw. Ook werden er verhalen op zaal verteld bij De Fonkeling en De Storm, onderdelen van de vaste opstelling in het Hof van Nederland en werden er topstukken uit de collectie getoond. De dag is door ongeveer 250 belangstellenden bezocht. Op 15 september is er voor de derde keer een Open Stadsdepot gehouden. Bijna honderd geïnteresseerden kregen een rondleiding door de archief-, museale of archeologische depots en konden volop vragen stellen.

In 2018 vond ook weer de landelijke verkiezing van het Stuk van het Jaar plaats. Via een voorverkiezing op de Open Archiefdag werd door het publiek bepaald dat de inzending van het Regionaal Archief een tekening van de gruwelijke moord op de gebroeders De Witt zou zijn. Uiteindelijk zijn we helaas niet in de top tien geïndigd.

In het kader van de Maand van de Geschiedenis is op 27 oktober een Avond van de Geschiedenis in het Hof van Nederland georganiseerd. Op een ludieke manier maar met een serieuze ondertoon is het thema Opstand onder de aandacht gebracht. Ongeveer 300 bezoekers kwamen op de avond af, die ook ruime aandacht kreeg in de lokale pers en via de sociale media.